

การรับรู้และการมีส่วนร่วมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา Perception and Participation of Students from the faculty of Nursing in Quality Assurance Role

ดร.วิยะดา รัตน์สุวรรณ, นางสาวณัฐพร ชวีญคง,
นางสาวพรรณสุกิตต์ ทาทอง
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

บทคัดย่อภาษาไทย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษานิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทการประกันคุณภาพการศึกษานิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามเรื่อง “การรับรู้และการมีส่วนร่วมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยา เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา” กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 จำนวน 254 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านกลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกตามชั้นปี พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 4 อยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาท

ในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รองลงมาคือ ด้านวิจัย และด้านการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาแยกตามชั้นปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 4 อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า การรับรู้มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การรับรู้, การมีส่วนร่วม, นิสิต, คณะพยาบาล

Abstract

The study aimed to study the perception and participation in quality assurance role of the students from the Faculty of Nursing in Phayao University. The data were collected by a questionnaire, designed by the researcher. The sample of the study consisted of 254 persons. The data were statistically analyzed by frequency, percentage,

mean, standard deviation and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The results revealed that : the students from the Faculty of Nursing in Phayao University had high level of perception and participation in quality assurance role in all aspects. Perception and participation in quality assurance role, classified by the class level showed that the students from the Faculty of Nursing in Phayao University had high level except the class level 4 had moderate level. Besides, perception and participation showed statistically correlation. Finding suggest that the result is useful in developing the activities to increase perception and participation in quality assurance role of the nursing student.

Key words : perception, participation, nursing student,

บทนำ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ตระหนักถึงความสำคัญในการนำระบบประกันคุณภาพ การศึกษามาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเร่งรัดให้ทุกกลุ่มงาน มีระบบกลไกการบริหารคุณภาพตามพันธกิจที่สอดคล้อง กับมาตรฐานและตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษา นิสิตในฐานะ ที่เป็นผลผลิตที่สำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษา นับว่าเป็น แรงผลักดันที่สำคัญในการช่วยให้งานประกันคุณภาพ การศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น นิสิตจึงควรเข้ามา มีบทบาทในการเป็นส่วนช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการ ดำเนินงานด้านประกันคุณภาพของสถาบัน เพราะผล การดำเนินงานที่ดีมีคุณภาพย่อมส่งผลโดยตรงต่อนิสิต นักศึกษา (สำนักงานการประกันคุณภาพการศึกษา, 2552) บทบาทนิสิตนักศึกษาในการส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

อุดมศึกษา ได้แก่ 1) บทบาทในการให้ความร่วมมือให้ ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการ ศึกษาด้วยการให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง 2) บทบาทในการ รับรู้ติดตามและให้ข้อเสนอแนะหรือให้ข้อมูลย้อนกลับ เกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพของสถาบัน 3) บทบาท ในการศึกษาติดตามกำกับว่าข้อมูลที่ให้ไปมีการนำไป ปรับปรุงหรือใช้ประโยชน์ 4) บทบาทในการสนับสนุน ให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันดำเนิน ไปได้ 5) บทบาทในการนำความรู้และทักษะด้านการ ประกันคุณภาพไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองโดยการ รับรู้ (กมลวัฒน์ ยะสารวรรณ, 2547) เป็นกระบวนการ ตีความหมายสิ่งที่ได้เห็นสิ่งที่ได้ยินและสิ่งที่รู้สึกด้วย ประสาทสัมผัสแล้วแสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจตาม ความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อสิ่งเรานั้น และปัจจัยที่มีผลต่อการ รับรู้ขึ้นอยู่กับทัศนคติ ความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมา จากสิ่งเร้าที่มีความชัดเจน และสิ่งเร้าที่มีการกระทำซ้ำๆ ส่วนกระบวนการมีส่วนร่วม (อมรพรรณ ประจันตวนิชย์, 2550) เป็นกระบวนการต่างๆ ที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วม เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วย การรับรู้ถึง ปัญหา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมในการปฏิบัติ ร่วมในผลประโยชน์ร่วมในการประเมินผล เพื่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ตนต้องการ ทั้งนี้การมีส่วนร่วม ของนิสิตในการปฏิบัติบทบาทในการส่งเสริม และสนับสนุน การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน อุดมศึกษา มากหรือน้อย ย่อมขึ้นอยู่กับการรับรู้ของนิสิต เกี่ยวกับบทบาทการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งสอดคล้อง กับการศึกษาของเมธีณี เกตวาริมาต (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการรับรู้ และ การมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สระบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชั้นปี ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และการมี ส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระดับการได้รับข้อมูลการประกันคุณภาพการศึกษา

ที่แตกต่างกัน มีผลต่อค่าคะแนนเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการรับรู้และการมีส่วนร่วมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบและกลไกการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทการประกันคุณภาพการศึกษาของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทการประกันคุณภาพการศึกษาของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทการประกันคุณภาพการศึกษาของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เพื่อศึกษาการรับรู้ และการมีส่วนร่วมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยา เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ปีการศึกษา 2555

กลุ่มตัวอย่างคือใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรยามาเน่ (Yamane's) ในการคำนวณ (Yamane, Taro, 1976) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยา ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 254 คน แล้วทำการเลือก

เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามเรื่อง “การรับรู้และการมีส่วนร่วมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา”

แบ่งออกเป็น 4 ตอนได้แก่

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 การรับรู้ของนิสิตเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Likert's scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด = 5, มาก = 4, ปานกลาง = 3, น้อย = 2, น้อยที่สุด = 1
- ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 26 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Likerts scale) 5 ระดับคือมากที่สุด = 5, มาก = 4, ปานกลาง = 3, น้อย = 2, น้อยที่สุด = 1

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆเพิ่มเติม

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลมาสร้างเครื่องมือวิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปให้ตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒินำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 30 คน และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

(Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยและให้สิทธิกับนิสิตทุกชั้นปีในการตัดสินใจยินยอมเข้าเป็นกลุ่มตัวอย่างตามความสมัครใจ

2. การรายงานผลการวิจัย ใช้การนำเสนอข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมโดยไม่เปิดเผยชื่อ สกุลของกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ชี้แจงรายละเอียดในการทำวิจัยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่สมัครใจเข้าเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อเตรียมข้อมูลในการวิเคราะห์ต่อไป

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2556 - กุมภาพันธ์ 2557

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ

2. การวิเคราะห์ค่าระดับการรับรู้และระดับการมีส่วนร่วมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ต่อบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best, 1977 อ้างถึงในพัชรินทร์ ไต่ะบุรินทร์, 2548) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง การรับรู้หรือการมีส่วนร่วมต่อบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง การรับรู้หรือการมีส่วนร่วมต่อบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง การรับรู้หรือการมีส่วนร่วมต่อบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง การรับรู้หรือการมีส่วนร่วมต่อบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง การรับรู้หรือการมีส่วนร่วมต่อบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และการมีส่วนร่วมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการรับรู้และการมีส่วนร่วมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทการประกันคุณภาพการศึกษาของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยนำเสนอผลการศึกษาและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 94.49 มีอายุ 20 - 25 ปี มากที่สุด จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 58.27 รองลงมา มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 41.73 และส่วนใหญ่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 2 และ 3 มีนิสิตชั้นปีละ 63 คน คิดเป็นร้อยละ 24.80 และน้อยที่สุดคือ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90

2. การรับรู้ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา

ระดับการรับรู้ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านกลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านที่ 6 บทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมา คือ ด้านที่ 4 บทบาทในการให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลย้อนกลับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการดำเนินงานประกันคุณภาพ ($\bar{X} = 3.68$) และด้านที่ 1 สถาบันมีระบบและกลไกการให้ความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพแก่นิสิต ($\bar{X} = 3.64$) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าเกือบทุกข้อมูกลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ 1.4 มีระบบติดตามประเมินผลการประกันคุณภาพในกิจกรรมที่นิสิตดำเนินการในส่วนที่นิสิตมีส่วนร่วมกับการประกันคุณภาพของสถาบัน ($\bar{X} = 3.50$) และข้อ 2.1 องค์กรประกอบด้านวิจัย ที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) และพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดใน 3 อันดับแรก คือ ข้อ 6.2 ร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันจัดขึ้นเพื่อพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.03$) ข้อ 6.4 ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลของสถาบันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ

จัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.84$) และข้อ 1.2 มีระบบส่งเสริมให้นิสิตนำความรู้ด้านการประกันคุณภาพไปใช้กับกิจกรรมนิสิต ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแยกตามชั้นปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นกลุ่มตัวอย่าง ชั้นปีที่ 4 อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาในทุกข้ออยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดใน 3 อันดับแรกคือ ข้อ 1.2 มีระบบส่งเสริมให้นิสิตนำความรู้ด้านการประกันคุณภาพไปใช้กับกิจกรรมนิสิต ($\bar{X} = 4.34$) ข้อ 6.2 ร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันจัดขึ้นเพื่อพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.26$) และข้อ 6.1 นำกระบวนการคุณภาพไปใช้ในการจัดกิจกรรมนิสิต ($\bar{X} = 3.95$) ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาเกือบทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ 2.1 องค์กรประกอบด้านวิจัย อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดใน 3 อันดับแรกคือ ข้อ 1.1 มีระบบการให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพการศึกษาแก่นิสิต ($\bar{X} = 3.84$) ข้อ 5.1 สร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานประกันคุณภาพระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกสถาบัน ($\bar{X} = 3.79$) และข้อ 6.1 นำกระบวนการคุณภาพไปใช้ในการจัดกิจกรรมนิสิต ($\bar{X} = 3.78$) กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาเกือบทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ 2.1 องค์กรประกอบด้านวิจัย อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดใน 3 อันดับแรกคือ ข้อ 1.1 มีระบบการให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพการศึกษาแก่นิสิต ($\bar{X} = 3.75$) ข้อ 6.2 ร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันจัดขึ้นเพื่อพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 3.73$) ข้อ 4.1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผลการเรียนที่สะท้อนภาพที่เกิดขึ้นจริง และข้อ 6.4 ให้ความร่วมมือ

ในการเก็บข้อมูลของสถาบันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยของการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาเกือบทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาน้อยที่สุด คือ ข้อ 1.3 มีกลไกให้นิสิตมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน ($\bar{X} = 2.63$) ข้อ 4.5 ให้ข้อมูลที่น่าไปสู่การปรับปรุงกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 2.73$) และข้อ 3.1 เสนอแนะรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.85$)

3. การมีส่วนร่วมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา

ระดับการมีส่วนร่วมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านที่ 5 บทบาทด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.73$) รองลงมาคือ ด้านที่ 3 บทบาทด้านวิจัย ($\bar{X} = 3.72$) และด้านที่ 1 บทบาทด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ข้อ 1.5 ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอนของอาจารย์และรายวิชาตามข้อเท็จจริง ($\bar{X} = 3.84$) ข้อ 5.5 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมทั้งด้านความประพฤติ กิริยามารยาท การพูดและการแต่งกาย ($\bar{X} = 3.81$) และข้อ 5.2 เข้าร่วมกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสถาบัน ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแยกตามชั้นปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 4 อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาในทุกข้ออยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ข้อ 5.5 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมทั้งด้านความประพฤติ กิริยามารยาท การพูดและการแต่งกาย ($\bar{X} = 3.95$) ข้อ 1.1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) และข้อ 1.4 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนที่สะท้อนภาพที่เกิดขึ้นจริง ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับกลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาทุกข้ออยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ 3.1 ให้ข้อมูลอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.84$) ข้อ 4.3 เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ/กิจกรรมบริการวิชาการแก่สังคมที่สถาบันจัดขึ้น ($\bar{X} = 3.81$) และข้อ 3.3 เข้าร่วมการทำงานวิจัยโดยเป็นทีมกับนักวิจัยในฐานะผู้ช่วยนักวิจัย ($\bar{X} = 3.89$) กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาเกือบทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น 1.3 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการสอนของอาจารย์ ข้อ 3.1 ให้ข้อมูลอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนองค์ประกอบด้านวิจัย ข้อ 5.4 ให้ข้อมูลที่น่าไปสู่การปรับปรุงงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อสร้างความตระหนักต่อนิสิตในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและข้อ 5.5 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมทั้งด้านความประพฤติ กิริยามารยาท การพูดและการแต่งกาย อยู่ในระดับปานกลาง

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ใน 3 อันดับแรกคือ ข้อ 3.4 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยของอาจารย์ไปใช้อ้างอิง หรือการนำไปใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 3.70$) ข้อ 2.6 นำผลการประเมินหรือข้อเสนอแนะต่างๆไปปรับปรุงการดำเนินงานด้านกิจกรรมพัฒนานิสิต ($\bar{X} = 3.68$) และข้อ 2.2 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพหรือความเหมาะสมของบริการที่สถาบันจัดให้ ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาเกือบทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 5.1 ให้ข้อมูลสถาบันเกี่ยวกับกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 2.88$), ข้อ 1.1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) ($\bar{X} = 2.94$) และ ข้อ 2.1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของตนเองต่อสถาบัน ($\bar{X} = 2.98$)

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้กับการมีส่วนร่วมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาจากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาพบว่า การรับรู้มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. การรับรู้ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการรับรู้ของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านกลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณา

แยกตามชั้นปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 4 อยู่ในระดับปานกลางและชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาน้อยที่สุดสำหรับกลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 4 ได้แก่ ข้อ 1.3 มีกลไกให้นิสิตมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน ข้อ 4.5 ให้ข้อมูลที่นำไปสู่การปรับปรุงกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและข้อ 3.1 เสนอและรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนทั้งนี้อาจเนื่องจากกลไกในการดำเนินการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่ นิสิตยังมีการดำเนินไม่ต่อเนื่องทำให้นิสิตชั้นปีที่ 4 มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาลดลงกว่า นิสิตชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 สอดคล้องกับการศึกษาของ ปิ่นนเรศ กาศอุดมและคณะ (2553) เรื่อง ความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาและบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี พบว่า ก่อนส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษานักศึกษาและบุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจระดับต่ำ คิดเป็น ร้อยละ 91.50 และหลังการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาสูงกว่าก่อนส่งเสริมความรู้ความเข้าใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $<.001$ สอดคล้องกับการศึกษาของกาญจน์ เรืองมนตรี และธรินทร์ นามวรรณ (2555) เรื่องการพัฒนา นิสิตด้านการประกันคุณภาพการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสารคาม โดยใช้วิธีการอบรม การศึกษาเอกสาร การศึกษาดูงานและการทำโครงการกิจกรรม นิสิตพบว่า นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะการประกัน

คุณภาพการศึกษารวมทั้งเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยขยายผลการเรียนรู้สู่เพื่อนนิติตต่างคณะเพื่อสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพการศึกษาภายในชั้น

2. การมีส่วนร่วมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รองลงมาคือด้านวิจัยและด้านการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาแยกตามชั้นปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 4 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 1 และ 2 มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาในทุกข้ออยู่ในระดับมาก กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาเกือบทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น 1.3 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการสอนของอาจารย์, ข้อ 3.1 ให้ข้อมูลอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนองค์ประกอบด้านวิจัย, ข้อ 5.4 ให้ข้อมูลที่นำไปสู่การปรับปรุงงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อสร้างความตระหนักต่อนิสิตในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและข้อ 5.5 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมทั้งด้านความประพฤติ กิริยามารยาท การพูดและการแต่งกาย อยู่ในระดับปานกลางสำหรับกลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 4 ค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาเกือบทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาน้อยที่สุดได้แก่ ข้อ 5.1 ให้ข้อมูลสถาบันเกี่ยวกับกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม,

ข้อ 1.1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) และ ข้อ 2.1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของตนเองต่อสถาบันทั้งนี้อาจเนื่องจากกลไกในการดำเนินการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่ นิสิตยังมีการดำเนินไม่ต่อเนื่องทำให้ นิสิตชั้นปีที่ 4 มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาลดลงกว่า นิสิตชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 สอดคล้องกับการศึกษาของการศึกษาของเบญจจา สมประกอบและคณะ (2552) เรื่อง การมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อการประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามชั้นปีและจำแนกตามคณะ พบว่า นักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกันมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาที่มีคณะต่างกันมีส่วนร่วมต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบางคณะมีการจัดการศึกษาในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาและมีการสอดแทรกเนื้อหาเข้าไปในการเรียนการสอน แต่บางคณะไม่มีการจัดการเรียนการสอนด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษายังไม่ได้ลงสู่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษาในภาพรวมมากนัก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับการมีส่วนร่วมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาจากการศึกษา พบว่า การรับรู้มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับบทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของรังสิมา เมฆมงคล (2549) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของบุคลากรสายบริการ มหาวิทยาลัย

นเรศวร พบว่า หนึ่งในตัวแปรที่พยากรณ์การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน คือ ความเข้าใจในการประกันคุณภาพ และคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (2555) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของคณะเภสัชศาสตร์

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า ปัจจัยที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานประกันคุณภาพนั้น บุคลากรส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญในเรื่องความร่วมมือและความรู้ความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กมลวัฒน์ ยะสารวรรณ.(2547). การรับรู้กฎระเบียบของพนักงานท่าเรือแหลมฉบัง. กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์ กาญจน์ เรื่องมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2555). การพัฒนานิเวศด้านการประกันคุณภาพการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสารคาม. Journal of Administration and Development Mahasarakham University. January-April 2012.4(1).
- กันยา สุวรรณแสง. (2542). จิตวิทยาทั่วไป. (พิมพ์ครั้งที่ 4) กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา.
- คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- บัณฑิต เผ่าวัฒนา. (2548). การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการปัญหาน้ำเสียในคลองแม่ข่า ตำบล ช้างกลาง เทศบาลนครเชียงใหม่.เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เบ็ญจา สมประกอบและคณะ. (2552). การมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.
- ปิ่นนเรศ กาศอุดม อารีรัตน์ วิเชียรประภา และจรัญญา ดิจะโปะงา. (2553). ความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาและบุคลากร วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี. ฝ่ายแผนและประกันคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี.
- อัญพร ก้อยชูสกุล. (2554). การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัชรินทร์ โต้ะบุรินทร์. (2548). ปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พวงทอง โยธาใหญ่. (2545). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เมธิณีเกตุวาริมาตร.ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการรับรู้และการมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี. วารสาร เกื้อการุณย์. 2555;19:87-88.

- รังสิมา เมฆมงคล. (2549). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของบุคลากรสายบริการ มหาวิทยาลัยนเรศวร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การประกันคุณภาพการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- สุรินทร์ สุริยงค์. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการดำเนินงานเมืองไทยแข็งแรง : กรณีศึกษาอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.*
- สำนักงานการประกันคุณภาพการศึกษา. (2552). *หลักสูตรฝึกอบรมนิสิตนักศึกษาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันอุดมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.*
- อมรพรรณ ประจันตวนิชย์. (2550). *ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- Assael, H. (1998). *Consumer Behavior and Marketing Action. (6th ed.). Ohio : South - Western College Publishing.*
- Yamane, Taro. (1976). *Statistics, an Introductory Analysis. 3rd ed. New York : Harper and Row.*